TAŞOVA
tasova.gen.tr GAZETESİ

YATAĞINA KIRGIN IRMAKLAR…

Yazan: **Naci Konyar** - 31 Ağustos 2010

Yazı başlığımız "Yatağına Kırgın Akan Irmaklar" şeklinde olacaktı ama Türkiye'nin her yerinde özellikle Karadeniz'de irili ufaklı dereler ve ırmaklar üzerine yapılan HES (Hidro Elektrik Santralleri) ile akma eylemlerini unutup durgun göllere dönen sularımızın bu acınacak halini anlatmak adına bu başlığı uygun gördük.

Derelerimiz, ırmaklarımız yataklarına kırgınlar zira yapılan bu santraller suların toprakla temasını kestiler. Toprakla suyun beraberliğine son veren ve kanalların içine alınarak özgürlüğünü kaybeden ırmak sularımız şimdi efendilerinin müsaade ettikleri kadar ve belirli bir zaman içinde ancak toprakla beraber olabiliyor ve akabiliyorlar.

Bir ramazan akşamının sahura yakın tenha bir zamanında Taşova köprüsünden dereye dönmüş ırmağın çağıltısını dinlerken, büsbütün kurumuş bir ırmak manzarası düşüncesi ve hayali ile ürperdim. Sonra yalı boyu evlerinin önünden geçen ırmağın kuruduğu geldi bir an aklıma. Amasya'nın ne özelliği kalır, çorak boyu evleri kimin umurunda olur… Hangi turist gelir Amasya'yı görmeye…

Oysa olumlu bakmıştık önceleri HES'lere… Ülkemizin elektrik ihtiyacı karşılanacak, ülkemiz karanlıkta kalmayacaktı. Yöre insanlarına aş gelecek, iş gelecek, işsiz gençlerimizin hayatı kurtulacaktı. Binalar yapıldı, kamyonlar dizildi, kepçeler çalışmaya başladı.

Görünen manzara iç karartıcıydı. Kazı, dolgu ve yol çalışmaları doğanın yapısını bozuyor binlerce ağaç yok ediliyordu. Özgürce akan ırmağımız kanallara hapsedilmiş, çocukluğumuzda yüzmeyi öğrendiğimiz ve değişik isimler verdiğimiz çimme yerlerinde sular çekilmiş, koca koca taş manzaraları çocukluğumuzun hatıralarıyla dolu ırmak kıyılarını yok olmaya terk ettiğimizin ilk işaretleriydi.

HES santrallerinin doğada yaptığı bu tahribat sucul yaşamın, bitki florasının zarar görmesi, erozyon ve çölleşme, yaban hayatının son bulup canlı türlerinin azalması endişesi bu santrallere karşı duranların yüreklerine yeşilin ateşini düşürdü ve ülkenin her yöresinde çevreye duyarlı insanlar kayıplarının kazanımlarından daha fazla olacağını görerek bu santrallere soğuk durdular.

Sonra ilim adamlarının sesi duyuldu. Ankara Üniversitesi Mühendislik Fakültesi Öğretim Üyelerinden Prof. Dr. Doğan Aydal bu santraller için şöyle açıklamalarda bulunuyordu:

"Bu tür enerji santrallerinin bitirilme süresi çok uzundur ve bakım maliyetleri çok yüksektir. Gelişmiş ülkeler HES'leri çoktan terk etmişlerdir. Çağın enerjisi güneştir. Çevreye zararı yoktur, üretimi neredeyse bedavadır. Dünya doğanın korunması için elinden geleni yapıp, alternatif enerji kaynakları üretmenin yollarını ararken, bizim HES yatırımlarımız büyük yanlış olmuştur."

İlim adamlarımız böyle söylüyordu. Ancak bu işe ideolojik kılıf geçirmek isteyenler bu sorunu belirli bir kesimin istemezükcü tavrı olarak değerlendiriyorlardı. Oysa ırmağın sağından ve solundan bakanlar aynı manzarayı görüyorlardı; Kurumuş bir nehir yatağı ve açığa çıkmış taş yığınları.Ve gelecekte olabileceklerin endişesi…

Bu yörenin eli kalem tutan, yüreğine yeşilin ateşi düşmüş bir ferdi olarak coğrafi yapısı nedeniyle en fazla otuz yıl ömür biçilen ve enerji ihtiyacımızın bir kısmını karşılayacak olan bu santrallerin yöremize vereceği zararları görüyor ve yöre insanlarımızı duyarlı olmaya çağırıyoruz.

TEMA vakfının toprak yasasından sonra su yasası için hazırlık yaptığını biliyoruz. Ancak yöremizin sivil toplum örgütlerinin özellikle TEMA temsilcilerinin HES'ler konusunda yörede yaşananlara gereken tepkiyi koymamalarını esefle karşılıyoruz. TEMA'nın görevi sadece ağaç bayramlarında resim vermek değildir. Doğa katliamı ve ırmakların kaybolmasına sebep HES'lere ilk karşı çıkması gereken sivil toplum örgütü TEMA olmalıdır diye düşünüyoruz.

Bu yörede yaşayan insanlarımıza sesleniyoruz:

Ey bu topraklarda severek çalışmanın, isteyerek yorulmanın mutluluğunu yaşayan insanlarımız, bir gün dereleriniz kurur, ırmaklarınız akmazsa haliniz nice olur.

Doğduğu toprakları geçim derdiyle terk edenlerin memlekete dönme arzuları kurumuş ırmaklar, akmayan dereler çölleşen topraklarla gerçekleştirilebilir mi?…

Ey doğanın yeşilinden önce doların yeşiline meftun olanlar çekin kepçelerinizi ırmaklarımızdan, özgür bırakın sularımızı beton kanallarınızdan, bırakın kuşlar yuvasında, dereler yatağında özgür yaşasınlar…

Yorum Ekle

Naci Konyar